

โครงการช่วยเหลือของคต อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หลักการและเหตุผล

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2504 เป็นต้นมา ประเทศไทยเราเริ่มประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำให้การพัฒนาประเทศเริ่มมีแบบแผนและทิศทางที่แน่นอน และในช่วงนี้เองการพัฒนาประเทศได้ยึดทฤษฎี "การสร้างความทันสมัย" และทฤษฎี "ความเจริญเติบโต (แบบไม่สมดุล) ทางเศรษฐกิจ" เป็นแนวกระแสหลักของการพัฒนา อันนำมาซึ่งยุทธศาสตร์ การเน้นหนักในเรื่องความเจริญทางอุตสาหกรรม การลงทุน การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่การพัฒนาเมือง การส่งออก โดยมีความเชื่อว่ายุทธศาสตร์ตามทฤษฎี นี้จะสามารถสร้างความมั่งคั่งให้บังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และกระจายความร่ำรวยไปยังกลุ่มชนต่าง ๆ ของสังคมอย่างทั่วถึง

แต่ในข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่า การพัฒนาตามยุทธศาสตร์นี้ ได้สร้างปัญหาทางสังคมและระบบเศรษฐกิจอย่างมากมาย นับตั้งแต่ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจช่องว่างคนจนกับคนรวยขยายตัวห่างกันมากขึ้นทุกที เพราะไม่มีการกระจายรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญที่สุดเกิดกระบวนการหากำไรจากทรัพยากรธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือย จนเกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยา และวิถีชีวิตแบบ ดั้งเดิมที่มีคุณค่าของคนในประเทศอย่างมากมาย และนำมาซึ่งปัญหาทางกายภาพ ความไม่สมดุลทางธรรมชาติความแห้งแล้งผิดปกติ ฝนตกน้อย และไม่ตกต้องตามฤดูกาล น้ำท่วมฉับพลัน ดินถล่ม การระบาดของศัตรูพืช ฯลฯ ล้วนแล้วแต่เกิดจากผลพวงของการหากำไรจากทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่มีแบบแผน ทั้ง สิ้น

ประกอบกับในช่วงปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา อัตราการเจริญเศรษฐกิจของประเทศได้เจริญเติบโต ก้าวหน้าไปอย่างมาก ส่งผลให้ราคาที่ดินมีราคาสูงขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อนในอดีต โดยเฉพาะช่วงปี 2530 – 2533 ทำให้กลุ่มผู้มีกำลังในด้านการเงินได้สะสมการลงทุนไปสู่การกว้านซื้อที่ดิน และสร้างธุรกิจด้านการซื้อขายที่ดินมากขึ้นเป็นประวัติการณ์ เกษตรกรที่มีฐานะยากจนส่วนหนึ่งทนต่อสภาพการย่ำแย่ของราคาที่ดินที่มีราคา สูงขึ้นอย่างมากมายไม่ไหว ได้ขายที่ดินของตนเองที่เคยทำกินและเป็นที่ดินที่ถูกต้องกฎหมายแล้ว ละทิ้งถิ่นที่เป็นถิ่นฐานดั้งเดิม แล้วเข้าไปบุกเบิกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ต้นน้ำ ลำธาร พื้นที่อื่นใด ๆ ที่ห่าง การกวดขันของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง และหากำไรจากทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ โดยอาศัยกำลังเงินที่ได้จากการขายที่ดินเดิมเป็นทุนในการบุกเบิกแผ้วถาง พื้นที่ป่าเขา ปรับพื้นที่ทางธรรมชาติให้เป็นพื้นที่ทางการเกษตรของตนเอง ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายอย่างกว้างขวาง และนับวันจะเพิ่มมาก ๆ ขึ้นเรื่อย ๆ จนในที่สุดเกิดผลกระทบทางนิเวศวิทยาเป็นบริเวณกว้าง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อดำเนินการบริหารทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมที่มีความอุดมสมบูรณ์ โดยการแบ่งแยกพื้นที่ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ทั้งในด้านการอนุรักษ์การฟื้นฟูสภาพป่าเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร การจัดสรรที่อยู่อาศัยที่ทำกิน และพื้นที่ส่วนกลางในการก่อสร้างสาธารณูปโภคที่จำเป็นต่าง ๆ

2. เพื่อดำเนินการจัดระเบียบชุมชนให้ราษฎรได้เข้าอยู่อาศัย และทำกินในพื้นที่ที่ได้ดำเนินการจัดสรรไว้แล้วอย่างเหมาะสม และถูกต้อง

3. เพื่อดำเนินการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพให้ราษฎรได้อาศัย และทำกินในลักษณะพึ่งตนเองควบคู่ไปกับการบริหารทรัพยากรได้อย่างยั่งยืน
4. เพื่อดำเนินการตามแนวคิดเรื่อง "บวร" (บ้าน วัด ราชการ และโรงเรียน) พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตไทยด้วยความร่วมมือร่วมใจกันทุก ๆ ฝ่าย

เป้าหมายโครงการ

เพื่อดำเนินการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่และ การทำมาหากินควบคู่ไปกับการพัฒนาและฟื้นฟูสภาพป่าไม้ ให้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่งสำหรับแนวพระราชดำริทรงเน้น เรื่อง "การบริหารและจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่" โดยให้ราษฎรได้อยู่อาศัยและทำกินร่วมกับการคงอยู่ของ ธรรมชาติอย่างเกื้อหนุน กัน คือ ไม่ทำลายซึ่งกันและกันตามหลักการฟื้นฟูและสร้างสมดุลในระบบนิเวศวิทยา ทำให้ทุกชีวิตมีความสุข และมีคุณภาพที่ดีขึ้น

กิจกรรม

(ในส่วนของกรมส่งเสริมสหกรณ์)

1. งานอำนวยการในการส่งเสริม แนะนำ ช่วยเหลือและตรวจการสหกรณ์
2. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และให้การศึกษาอบรมด้านสหกรณ์
3. ส่งเสริมการดำเนินงานของสหกรณ์
4. ประสานงานเพื่อการพัฒนาอาชีพแก่สมาชิก

พื้นที่ดำเนินการ

โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภothองผาภูมิ จังหวัด กาญจนบุรี พื้นที่โครงการฯ ครอบคลุม 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านเขาหินตั้ง (เฉพาะบางส่วน คือ จำนวน 66 ครัวเรือน) หมู่ที่ 3 บ้านห้วยแม่ระวัง (288 ครอบครั) หมู่ที่ 4 บ้านม่วงเต่า (เฉพาะบางส่วน คือ จำนวน 16 ครัวเรือน) และหมู่ที่ 5 บ้านบารมี (153 ครอบครั) รวมทั้งสิ้น 523 ครอบครั มีพื้นที่โครงการประมาณ 20,625 ไร่

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี

สหกรณ์ที่อยู่ในความดูแลส่งเสริม

จำนวน 1 สหกรณ์ คือ

สหกรณ์การเกษตรสมเด็จเจริญ จำกัด